

Over de mortuariumbeheerder

De zorg voor de overledenen en het beheer van het mortuarium zijn door het ziekenhuis opgedragen aan een gespecialiseerde mortuariumbeheerder.

Deze mortuariumbeheerder neemt 24 uur per dag voor het ziekenhuis de verzorging van overleden patiënten op zich.

Neutrale opstelling in de dienstverlening

Zowel de verpleegkundige als de mortuariumbeheerder stellen zich strikt neutraal op. Zij kunnen en mogen u niet adviseren over de keuze van een uitvaartverzorgder. U dient zelf een uitvaartverzorgder/-ondernemer in te schakelen voor de verdere zorg voor de overledene, het eventuele overbrengen naar elders en het regelen van de uitvaart.

In de persoonlijke administratie van de overledene kan een verzekeringspolis aanwezig zijn. In dat geval kunt u contact opnemen met de betreffende uitvaartverzekeraar of uitvaartverzorgder die de verdere afstemming met het mortuarium verzorgt.

Algemene voorwaarden

De standaardregels die mortuaria hanteren, zijn te vinden in hun algemene voorwaarden, waarop de mortuariumbeheerder u of uw uitvaartverzorgder zal wijzen. Het mortuarium is via de mortuariumbeheerder aangesloten bij de *Vereniging van Mortuariumbeheerders in de Gezondheidszorg*. De Vereniging heeft (landelijke) algemene voorwaarden gesteld die van toepassing zijn op de zorg verleend door alle aangesloten mortuarium beheerders.

Zie: www.verenigingvanmortuariumbeheerders.nl.

Facturering via de uitvaartverzorgder

Het is gebruikelijk dat de factuur voor gekoeld bewaren en de wenselijke zorg aan uw uitvaartverzorgder wordt gestuurd. Hebt u vragen over deze factuur, dan raden wij u aan hierover rechtstreeks contact op te nemen met uw uitvaartverzorgder.

© Vereniging van Mortuariumbeheerders in de Gezondheidszorg 2018

Noodzakelijke handelingen en wenselijke zorg na overlijden

Informatie voor nabestaanden

Inleiding

Een naaste van u is overleden en op dit emotionele en verdrietige moment komt er veel op u af. Om u daarbij te helpen, legt deze brochure enkele praktische zaken uit die in de eerste uren na het overlijden belangrijk zijn.

Het gaat met name over de verzorging van de overledene, de wijze waarop deze zorg plaatsvindt en wie deze zorg betaalt.

Het ziekenhuis heeft de zorg voor de overledene en het beheer van het mortuarium overgedragen aan Vredenhof Mortuariumbeheer.

De mortuariumbeheerder:

- *voert voor het ziekenhuis een deel van de noodzakelijke handelingen uit,*
- *zal altijd uiterlijk 3 uur na overlijden het lichaam piëteitsvol koelen,*
- *kan desgewenst aanvullend wenselijke zorg verlenen.*

1. Noodzakelijke handelingen na overlijden

Als een patiënt in het ziekenhuis overlijdt, zal het ziekenhuis zorgdragen voor de noodzakelijke handelingen. Deze handelingen, zoals verwijderen van infuuslijnen of katheters en sluiten van openingen en incisies, vinden plaats op de verpleegafdeling of in het mortuarium van het ziekenhuis. Hieronder valt ook de (voorbereiding op) *obductie* of *donatie*, waarover u meer informatie kunt vragen aan de arts of verpleegkundige. Zie www.vredenhof.nl voor een overzicht van de noodzakelijke handelingen.

Kosten ziekenhuis

Uitvoering van deze noodzakelijke handelingen komt voor rekening van het ziekenhuis als onderdeel van de verleende medische specialistische zorg.

2. Piëteitsvol gekoeld bewaren van de overledene

Na de uitvoering van de noodzakelijke handelingen en uiterlijk 3 uur na overlijden wordt het lichaam van de overledene in het mortuarium piëteitsvol gekoeld bewaard. Dit is noodzakelijk om het lichaam te conserveren.

Ongeacht of nabestaanden daar een expliciete opdracht toe geven, gaat de mortuariumbeheerder over tot koeling omdat hij de zorg voor de overledenen heeft aangenomen (*zaakwaarneming, artikel 6:198 Burgerlijk Wetboek*). De mortuariumbeheerder gaat door met koelen totdat nabestaanden of hun uitvaartverzorger bepalen wat er in voorbereiding op een uitvaart verder moet gebeuren.

Kosten nabestaanden

De kosten voor het gekoeld bewaren vallen niet onder de ziekenhuiszorg, worden niet door de zorgverzekering vergoed en komen daarmee voor rekening van de nabestaanden. Dit is ook opgenomen in de algemene voorwaarden van het ziekenhuis. Het tarief voor gebruik van mortuarium en koeling voor de periode van 3 tot 24 uur na het overlijden treft u aan op de website van de mortuariumbeheerder van het ziekenhuis (www.vredenhof.nl)

Geen gebruik van mortuariumfaciliteiten

Wenst u geen gebruik te maken van de mortuariumfaciliteiten en de vereiste koeling vanaf drie uur na overlijden, neem dan direct contact op met uw uitvaartverzorger. Die dient dan bij eerste gelegenheid en zo mogelijk binnen 3 uur na het moment van overlijden het lichaam over te brengen. De overdracht van de overledene vindt conform protocol van het ziekenhuis altijd plaats via het mortuarium.

3. Wenselijke zorg voor de overledene

Het ziekenhuis en de mortuariumbeheerder bieden u verder de mogelijkheid dat de overledene volledig wordt verzorgd en gekleed. U kunt bij deze verzorging aanwezig zijn. U mag deze zorg ook zelf uitvoeren, waarbij u wordt begeleid en geassisteerd door een mortuariummedewerker.

U kunt de wenselijke zorg ook laten verrichten door de uitvaartverzorger die u hebt ingeschakeld of gaat inschakelen. Ook dan kan uitvoering plaatsvinden in het mortuarium van het ziekenhuis.

Onder de geboden wenselijke zorg vallen onder meer:

- Wassen van de overledene, eventueel scheren en verzorging van handen en nagels;
- Kleden van de overledene;
- Verwijderen van geïmplanteerde hulpmiddelen als pacemaker, ICD of medicijnpomp;
- Gebruik van de faciliteiten voor rituele bewassing of lichte balseming (*thanatopraxie*), indien mogelijk;
- Rouwbezoek in het mortuarium, in overleg met de beheerder.

Opdracht en kosten nabestaanden:

Deze wenselijke zorg valt niet onder de eerdergenoemde ‘*noodzakelijke handelingen*’ en wordt alleen verleend als u daar een duidelijke schriftelijke opdracht toe geeft. De verpleegkundige of de mortuariumbeheerder heeft hiervoor een opdrachtformulier beschikbaar.

De kosten van de wenselijke zorg zijn voor rekening van de nabestaanden. De tarieven voor de verschillende handelingen treft u aan op de website van de mortuariumbeheerder www.vredenhof.nl. De factuur voor deze wenselijke zorg kan desgewenst aan de door u ingeschakelde uitvaartverzorger worden gestuurd. *De benodigde gegevens vult u in op het opdrachtformulier.*